

Entreprenører er et mærkeligt Folk

1951

25.3.1951

Lam i Januar — Sild i September

ENTREPRENØR J. C. Halvorsen, Aarhus, har slidt som Arbejder under haarde Forhold, har været i Krig, har nu et stort Entreprenørfirma i Jord, Jern og Beton, har Krogsgades Cementstøberi, er Formand for Entreprenørerne i Jylland, er Medlem af Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse. Han kalkulerer, sidder ved Forhandlingsbordet, jager Landet rundt i Bil til sine forskellige Arbejdssteder, ryger fra Morgen til Aften, og naar han vaagner om Natten. Han er et Arbejdsmenneske, hvem intet bider paa, og han fylder dog 75 paa Tirsdag.

— Hvordan er De begyndt, spørger jeg Entreprenør Halvorsen?

— Jeg begyndte med at blive født i Sverige af danske Forældre. Da jeg var fem Aar, kom vi til Danmark. Jeg blev ked af at gaa hjemme paa Gaarden og hjælpe min Far, og da jeg var 17 Aar, rejste jeg til Amerika og fik Arbejde som Jernbanebørste.

— Hvordan var det?

— Det var et godt Liv med haardt Arbejde. Det med, at Jernbanebørsterne drikker og slaas, er en Fabel. Vi skyllede Munden med Vand, det bedste Middel mod Tørst, og alt gik i Fordragelighed, skønt vi var Folk af næsten alle Nationer. Forresten forstod jeg ikke ret meget af, hvad der blev sagt, for jeg kunde ikke Sproget. Jeg begyndte at gaa i Skole, i den lille Klasse med ABC, og fik Plads hos en Arkitekt, der skulde være tre Maaneder paa Verdensudstillingen i Chicago. Jeg skulde have Kost og Logi for at passe hans Heste og røre dem lidt. Da han kom tilbage, sagde han, at jeg maatte være hos ham, saa længe jeg gik i Skole. Paa ni Maaneder blev jeg færdig med den almindelige Skole. Derefter kom jeg til en Mælkemand og passede hans Køer. Til Hest og med Hund drev jeg de 80 Køer ned til Floden. I et Par Aar kørte jeg med Leve-ringsvogn for en Købmand og Slag-

ter, og i Februar 1899 kom jeg som Frivillig til Kuba i den spanske-amerikanske Krig.

— Det var gammeldags Krig.

— Ja, men det bryder jeg mig ikke om at tale om. Jeg tog ikke Spor Skade, og kort efter, at jeg igen var blevet civil, kom der Bud, at min Mor var syg, og jeg rejste straks hjem.

— Hvad er det for et Liv at være Entreprenør?

— Det er et frit Liv. Den Type, jeg hører til, har arbejdet sig op fra Bunden, har været Sjakformænd, har faaet smaa, selvstændige Arbejder af Entreprenøren, og saa er det vokset op; men Entreprenører af min Slags dør ud. I Stedet bliver det Civilingeniører, som har Kundskab og Lærdom.

— Teknikere kan købes, og der skal vel ogsaa andet til end teknisk Viden?

— Det skal der, og Ingeniørerne kan ogsaa regne fejl. Et dansk Ingeniørfirma skulde foretage en Udvildelse af Stockholms Havn, og Ingeniører regnede og beregnede; men Arbejdet gav Firmaet et Underskud paa 10 Millioner. En Entreprenør skal være Tekniker, Handelsmand og Sagfører.

— Der er Entreprenører, for hvem det gaar stærkt op og ned.

— Entreprenører er et mærkeligt Folkefærd. En Entreprenør kan komme ind paa det fineste Hotel i Januar og forlange Lammesteg og Jordbær, og i September kan han komme paa den billigste Restauration og spørge, hvad en Gang Sild koster. Der er ikke noget, der er saa stor Risiko ved som Entreprenørarbejde. Man kan for Eksempel have et nøje beregnet Havnearbejde, og saa kommer en Storm og slaar det hele i Stykker.

— Der siges, at Arbejdernes Arbejdsglæde er dalende.

— De Arbejdere, der begyndte under den sidste Krig, kan ikke rigtig komme ud over Krigsaarenes Forhold. De kan aldrig faa nok. Jeg

Entreprenør J. C. Halvorsen.

har Folk, som har været hos mig i over 30 Aar, og der findes mange gode Arbejdere.

— De er med i de opslidende Forhandlinger mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer.

— Vi har jo sommetider slaaet gevaldig i Bordet for hinanden; men naar Forhandlingerne var forbi, har vi altid været gode Venner og har kunnet spise i Fællesskab. Forresten slider vi ikke nu saa meget paa hinanden som før.

— Kunde De ikke tænke Dem en anden Ordning end denne Opmarch med Arbejdere og Arbejdsgivere mod hinanden?

— Nej, det er et naturligt Møde mellem Sælger og Køber, og Organisationernes Aftaler skaber Ro paa Arbejdsmarkedet, naar Forhandlingerne er overstaet. En Regering kan gøre, hvad den vil; men den bærer sig forkert ad, hvis den rokker ved Arbejdsgivernes og Arbejdernes Overenskomster. I Stater, hvor man ikke lader Parterne selv ordne deres Forhold, bliver det Slaveri.

— Gælder det i Forhandlingerne udelukkende om at sælge dyrt og købe billigt?

— Ingen Arbejdsgiver kan være tjent med utilfredse Arbejdere. Hvis Samfundet kan bære det, er det ikke noget, Arbejdsgiverne ønsker højere, end at Arbejdernes Levestandard hæves.

— Vilde De godt selv være blevet i Arbejdernes Rækker?

— Nej, og det er der ingen, der vil, hvis de kan slippe ud. Man vil helst være selvstændig, og mange

selvstændige har ikke saa store Indtægter som en Arbejder, men foretrækker at være fri.

— Men de selvstændiges Antal svinder alligevel.

— Det er jeg ikke sikker paa, at De har Ret i. Da vi i 1931 samlede alle Landets Entreprenører i en Forening, var der 42, og nu er der 199.

— Venter De rolige Arbejdsforhold de kommende Aar?

— Det kommer an paa, hvor stærk Indflydelsen bliver fra Øst. Jeg vil helst, at alt skal ordnes ved Forhandlingsbordet, ogsaa Forholdene mellem Landene, saa de smaa Nationer ikke skal blive slaaet ned og taget, men kan bevare deres Selvstændighed.

— Er De blevet en velhavende Entreprenør?

— Ikke saadan, men jeg har det godt. Penge er for mig ikke Alverdens Ting. Min Glæde er mit gode Helbred og at have en Virksomhed, hvor jeg kan skabe noget.

30.9.1957

Entreprenør Halvorsen. Aarhus

Entreprenør og cementvarefabrikant I. C. Halvorsen, Aarhus, er død, 81 aar. Begravelsen har fundet sted i stilhed.

I. C. Halvorsen var født i Skaane, men kom som 5-aarig til Danmark.

I 1893 udvandrede han til USA, hvor han deltog som frivillig i den spansk-amerikanske krig 1899. Umiddelbart efter vendte han tilbage til Danmark og købte i 1906 Kroghsgades Cementstøberi, som han siden drev under navnet I. C. Halvorsen og Sønner.

Entreprenør Halvorsen kom hurtigt ind i den lokale branche-forenings arbejde. I 1912 blev han medlem af Aarhus Entrepreneurforenings bestyrelse, og ved den sammenslutning der skete af De danske Entrepreneurforeninger i 1912, blev han formand for entreprenorföreningens jyske afdeling, der omfatter Fyn og Jylland, og kom samtidig ind i landsorganisationens bestyrelse.

Fra 1939 var I. C. Halvorsen medlem af hovedbestyrelsen i Dansk Arbejdsgiverforening, men trak sig ud af alt organisationsarbejde i fjor, da han fyldte 80.

I. C. Halvorsen var en rank personlighed, som var respekteret af sine kolleger for sin faglige dygtighed og organisationsmæssige talent. Ogsaa Odd-Fellow-logen tog hans evner i brug.

Han efterlader hustru af andet ægteskab. Af sønnerne i første ægteskab er den ene entreprenør i Brønderslev, mens den anden driver forretningen i Aarhus videre.